

PRÓF Í VERÐBRÉFAVIÐSKIPTUM

III. HLUTI

Lög og reglur um fjármagnsmarkaðinn

Prófnúmer próftaka:

Námsgrein til prófs: Lög og reglur um fjármagnsmarkaðinn

Prófdagur: 8. maí 2017 Kl.: 16:00 til 20:00

Próftími alls: 4 klst. Prófblöð þmt. 6
forsíða):

Leyfileg hjálpargögn: Eingöngu leyfilegt að hafa lög,
reglugerðir, reglur Fjármálaeftirlitsins og Kauphallar Íslands hf, á
pappírformi. Fylgiblöð: Engin

Leiðbeiningar: Lestu spurningarnar vel áður en þú svarar og farðu vandlega yfir úrlausnir áður en þú skilar þeim inn. Ekki er ætlast til að próftakar láti kalla til umsjónarmann prófs, en gera má ráð fyrir að hann komi tvisvar á prófstað, á fyrstu og síðustu klukkustund próftíma. Með prófstað er átt við auglýstan prófstað verðbréfavíðskiptaprófs.

Ef prófið fer fram í tölvuveri er úrlausnum skilað á rafrænu formi. Það á einnig við um svör við krossum.

Ef prófi er skilað í Excel forriti skal sýna alla útreikninga og líta þá Excel-reiti sem innihalda svör gula.

SÝNA BER SKILRÍKI VIÐ UPPHAF PRÓFS.

ÖLL PRÓFBLÖÐ OG ALLAR PRÓFARKIR SKAL SKILMERKILEGA AUÐKENNA MEÐ PRÓFNÚMERI.

Í LOK PRÓFS SKAL PRÓFBLAÐI OG LAUSUM PRÓFÖRKUM SKILAÐ.

VANDAÐU FRÁGANG.

GANGI ÞÉR VEL.

1. verkefni – Verðbréfa- og fjárfestingasjóðir (10%)

Fjallaðu um helsta muninn á verðbréfasjóðum og fjárfestingarsjóðum.

2. verkefni - Fjárfestavernd (10%)

Gerið grein fyrir helstu skyldum sem hvíla á fjármálafyrirtækjum til upplýsingagjafar til viðskiptavina sinna, öflun upplýsinga um þekkingu og reynslu viðskiptavina, bestu framkvæmd og flokkun viðskiptavina sem fram koma í II. kafla laga um verðbréfaviðskipti nr. 108/2007.

3. verkefni – krossaspurningar (20%)

Svaraðu eftirfarandi krossaspurningum sem eru 10 talsins. Aðeins skal merkja við einn lið í hverri spurningu. Allar spurningar vega jafnt (2%). Ekki er dregið niður fyrir röng svör.

- 1) **Eignist aðili eða auki við virkan eignarhlut þrátt fyrir að FME hafi komist að þeirri niðurstöðu að hann sé ekki hæfur til að eignast eða auka við hlut sinn þá (merktu við þann möguleika sem er rangur):**
 - a. fellur atkvæðisréttur hans niður umfram lágmark þess hlutar sem telst virkur
 - b. FME getur sett viðkomandi aðila í fangelsi í allt að tvö ár
 - c. viðkomandi aðila er skylt að selja það sem umfram er
- 2) **Samkvæmt lögum nr. 108/2007 um verðbréfaviðskipti er innherja óheimilt að (merktu við þann möguleika sem er rangur)**
 - a. láta þriðja aðila innherjaupplýsingar í té, nema það sé gert í eðlilegu sambandi við starf, stöðu eða skyldur þess sem upplýsingarnar veitir
 - b. ráðleggja þriðja aðila á grundvelli innherjaupplýsinga að afla fjármálagerninga eða ráðstafa þeim eða hvetja að öðru leyti til viðskipta með fjármálagerningana
 - c. fylgja beinum fyrirmælum viðskiptavinar um ráðstöfun, pöntun eða miðlun fjármálagerninga
 - d. afla eða ráðstafa fjármálagerningum með beinum eða óbeinum hætti, fyrir eigin reikning eða annarra, búi hann yfir innherjaupplýsingum
- 3) **Hver af eftirtöldum fullyrðingum varðandi flokkun viðskiptavina í 21. gr. laga nr. 108/2007 um verðbréfaviðskipti er rétt:**
 - a. Fjármálafyrirtæki þarf aðeins að flokka viðskiptavini sína ef þeir hafa verið í viðskiptum við fjármálafyrirtækið í meira en mánuð
 - b. Fjármálafyrirtæki er ekki skylt að upplýsa viðskiptavin um til hvaða flokks fjárfesta hann telst ef hann hefur verið flokkaður sem almennur fjárfestir
 - c. Fjármálafyrirtæki er ekki heimilt að flokka viðskiptavini sína sem teljast til fagfjárfesta sem viðurkennda gagnaðila

- d. Fjármálafyrirtæki er heimilt að eiga í verðbréfavíðskiptum við viðurkennda gagnaðila án þess að fullnægja skilyrðum um upplýsingagjöf til víðskiptavina (14. gr.) eða reglum um bestu framkvæmd (18. gr.)
- 4) Aðilar að markaðstorgi fjármálagerna (MTF) geta orðið þeir sem (merktu við þann möguleika sem er rangur)**
- a. hafa lokið prófi í váttryggingamiðlun
 - b. eru vel til þess hæfir
 - c. hafa fullnægjandi getu til að eiga víðskipti
 - d. fullnægja, þar sem við á, kröfum sem gerðar eru til skipulags
 - e. hafa fullnægjandi fjárráð til að framkvæma þær aðgerðir sem þeim er ætlað að framkvæma
- 5) Brot gegn lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki sæta aðeins rannsókn lögreglu (merktu við þann möguleika sem er réttur)**
- a. ef rannsókn lögreglu hefst á undan rannsókn FME
 - b. ef FME neitar að rannsaka mál þar sem um minniháttar brot er að ræða
 - c. ef brotið er fyrnt
 - d. ef FME hefur kært brotið til lögreglu
- 6) Við mat á yfirtökuskyldu skal samstarf alltaf talið vera fyrir hendi í eftirfarandi tilvikum nema sýnt sé fram á hið gagnstæða (merktu við þann möguleika sem er rangur):**
- a. Hjón, aðilar í skráðri sambúð og börn hjóna eða aðila í skráðri sambúð
 - b. Nágrannar eða kunningjar
 - c. Tengsl á milli félags og stjórnarmanna þess og félags og framkvæmdastjóra þess
 - d. Tengsl milli aðila sem fela í sér bein eða óbein yfiráð annars aðilans yfir hinum eða ef tvö eða fleiri félög eru beint eða óbeint undir yfiráðum sama aðila
- 7) Hvert af eftirtöldum atriðum á ekki við um hlutverk verðbréfamiðstöðvar samkvæmt lögum nr. 131/1997 um rafræna eignaskráningu verðbréfa:**
- a. Að sjá um miðlæga skráningu rafrænna verðbréfa fyrir útgefendur á íslenskum markaði
 - b. Að gera upp víðskipti með rafræn verðbréf
 - c. Að veita verðbréfafyrirtækjum starfsleyfi
 - d. Að sjá um þjónustu við útgefendur rafrænna verðbréfa varðandi hlutaskrár, afborganir, arðgreiðslur og aðrar fyrirtækjaaðgerðir
 - e. Að sjá um miðlæga vörslu rafrænna verðbréfa fyrir aðila að verðbréfaskráningu og verðbréfauppgjör í samvinnu við Seðlabanka Íslands
- 8) Hver af eftirtöldum fullyrðingum er röng?**

- a. Fjármálafyrirtæki er heimilt að veita lán sem er tryggt með veði í hlutabréfum útgefnum af því ef hlutabréfin eru talin traust trygging af Fjármálaeftirlitinu.
- b. Óheimilt er að eignast virkan eignarhlut í fjármálafyrirtæki án samþykkis Fjármálaeftirlitsins.
- c. Starfsmenn fjármálafyrirtækja sem hafa umsjón með daglegri starfsemi í tengslum við viðskipti með fjármálagerninga skulu hafa staðist próf í verðbréfavíðskiptum.
- d. Stjórnarmenn fjármálafyrirtækis skulu ekki taka þátt í meðferð máls ef mál varðar viðskipti þeirra sjálfra

9) Hvað er átt við með opinberri fjárfestingaráðgjöf samkvæmt lögum nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti? (merktu við þann möguleika sem er réttur)

- a. Persónulegar ráðleggingar til víðskiptavinar í tengslum við fjármálagerninga, hvort sem er að frumkvæði víðskiptavinarins eða þess sem þjónustuna veitir
- b. Greining eða samantekt upplýsinga sem felur í sér ráðleggingu um kaup eða sölu á fjármálagerningum eða leggur til fjárfestingarstefnu, með beinum eða óbeinum hætti, sem varðar einn eða fleiri fjármálagerninga eða útgefendur þeirra og ætluð er almenningi eða er líkleg til að verða aðgengileg almenningi, svo sem ef henni er dreift til stórs hóps manna
- c. Stjórnun verðbréfasafns í samræmi við fjárfestingarstefnu sem er fyrirframákveðin af víðskiptavini
- d. Þjónustu í tengslum við sölutryggingu

10) Ef útgefandi uppfyllir ekki ákvæði eða ákvarðanir Kauphallarinnar sem teknar eru á grundvelli Kauphallarreglnanna getur Kauphöll ekki:

- a. krafist upplýsinga frá útgefanda
- b. áminnt útgefanda
- c. ákveðið févítí á hendur útgefanda
- d. lagt á útgefandann stjórnvaldssektir sem geta numið frá 500 þús. kr. til 800 millj. kr.

4. verkefni – raunhæft (20%)

Compton Investments s.à r.l. er einkahlutafélag með takmarkaðri ábyrgð sem skráð er í Lúxemborg. Félagið er óbeint í fullri eigu fjárfestingasjóðs sem stýrt er af Aftermath Capital Management Group. Andre Young hefur á grundvelli eignarhluta og umboðssamninga heimild til þess að fara með rúmlega 50% atkvæðisrétt samanlagt gagnvart öllum hlutum útgefnum af Aftermath Capital Management Group.

Andre hefur í gegnum árin haft mikla trú á íslensku efnahags- og atvinnulífi. Hann hefur til að mynda fjárfest talsvert í skráðum félögum en í tengslum við þær fjárfestingar lent í útistöðum við Fjármálaeftirlitið og íslensk skattyfirvöld, sem hafa sakað Andre um að fela slóð sína og leyna mikilvægum upplýsingum með flókinni félagauppbyggingu og baksamningnum. Þá hefur verðbréfafyrirtæki í eigu Andre hefur ítrekað sætt rannsóknnum Bandaríska verðbréfaeftirlitsins

(SEC) auk þess sem alríkislögreglan þar í landi hefur haft til rannsóknar tengsl Andre við skipulagða glæpastarfsemi á Vesturströnd Bandaríkjanna.

Nú er svo komið að Andre vill fjárfesta í íslenskum viðskiptabanka, sem er hvorki með hlutabréf sín á aðalmarkað Kauphallar Íslands (Nasdaq OMX Iceland) né á First North markaðinum, í gegnum Compton Investments s.à r.l. Forsenda fyrir fjárfestingunni er að félagið verði kjölfestufjárfestir í viðkomandi viðskiptabanka og fari með að minnsta kosti 20% eignarhlut.

Andre leitar nú til þín og óskar eftir stuttri samantekt um þau lagaákvæði og reglur sem mögulega kann að reyna á í tengslum við kaup Compton Investments s.à r.l. á eignarhlutnum. Andre er sérstaklega áhugasamur um aðkomu Fjármálaeftirlitsins að málinu og þau sjónarmið sem stofnunin kann að byggja á við mat á því hvort Compton Investments s.à r.l. sé heimilt að eignast að minnsta kosti 20% eignarhlut í íslenskum viðskiptabanka og hver væri hugsanleg niðurstaða eftirlitsins.

5. verkefni – raunhæft (20%)

Costco hf. (Costco) er verslunarfyrirtæki með hlutabréf sem hafa verið tekin til viðskipta á First North markaðinum, sem rekin er af Kauphöll Íslands (Nasdaq OMX Iceland). Fimmtudaginn 4. maí sl. óskaði Kristófer Georg, sem var stærsti hluthafi í Costco, eftir því við verðbréfamiðlara hjá Stóra Útvegsbankanum að bankinn leitaði að kaupendum að 8% hlut í félaginu. Kristófer var fjárhagslega tengdur fruminnherjum í Costco. Hann var með sölunni að losa sig við alla hluti sína í félaginu.

Eftir að Kristófer hafði óskað eftir sölunni hafði verðbréfamiðlarinn samband við lífeyrissjóði í leit að kauptilboðum. Fljótlega kom í ljós að það var talsverð eftirspurn fyrir hendi og ákvað verðbréfamiðlarinn því að bjóða öðrum aðilum, þar á meðal bankanum sjálfum, að selja hluti í Costco á sama gengi. Verðbréfamiðlarinn hafði samband við fjárfesta eftir lokun markaðar föstudaginn 5. maí og helgina þar 6. og 7. maí.

Við opnun markaðar á mánudeginum 8. maí tilkynnti Stóri Útvegsbankinn til Kauphallarinnar viðskipti með hluti í Costco. Stuttu síðar sama dag bárust flöggunartilkynningar, m.a. frá Stóra Útvegsbankanum, þar sem greint var frá sölu bankans á hlutum í Costco á sama gengi og Kristófer hafði selt hluti sína í Costco, eða á genginu 41 krónur á hlut.

Hafa einhver ákvæði verðbréfavíðskiptalaga verið brotin? Farðu yfir þá framkvæmd í ofangreindri frásögn sem vekur upp spurningar um brot gegn ákvæðum laganna og heimfærðu hegðun til ákvæða eða rökstuddu ef þú telur hegðun aðila vera í samræmi við ákvæði laga.

6. verkefni – raunhæft (20%)

Hairgae hf. er útgefandi hlutabréfa sem tekin hafa verið til viðskipta á aðalmarkaði í Kauphöll Íslands. Fyrirtækið sérhæfir sig í framleiðslu á hárvörum úr þörungum og þara. Starfsmenn

Hairgae hf. hófu vinnu við gerð fyrsta árshlutareikning félagsins, fyrir tímabilið 1. janúar til 31. mars 2017, í lok apríl og lágu fyrstu drög árshlutareikningsins fyrir þann 28. apríl. Drögin sýndu mikið bættu rekstrarafkomu á fyrsta ársfjórðungi ársins 2017, en meðal annars nam EBITDA félagsins 1,3 milljörðum króna og jókst um 65% í samanburði við fyrsta ársfjórðung 2016 og hagnaður nam 350 milljónum króna, jókst um 22% í samanburði við fyrsta ársfjórðung 2016.

Drög að árshlutareikningnum breyttust óverulega fram að samþykkt stjórnar félagsins á stjórnarfundum að morgni 5. maí 2017. Í hádeginu sama dag var regluvörður Hairgae hf. upplýstur um innihald uppgjörins og afkomutilkynningu sem innihélt uppfærða afkomuspá. Regluvörðurinn birti árshlutareikninginn og afkomutilkynninguna kl. 14:30 í Kauphöll Íslands þann 5. maí 2017, en í fyrirsögn tilkynningarinnar sagði orðrétt: „EBITDA jókst um 65% á fyrsta ársfjórðungi 2017.“ Þann 8. maí 2017 hafði verð hlutabréfa hækkað um 12% frá þeim tíma sem tilkynning Hairgae hf. um bættu afkomu birtist í Kauphöll Íslands.

Hafa einhver ákvæði verðbréfavíðskiptalaga verið brotin? Farðu yfir þá framkvæmd í ofangreindri frásögn sem vekur upp spurningar um brot gegn ákvæðum laganna og heimfærðu hegðun til ákvæða eða rökstuddu ef þú telur hegðun aðila vera í samræmi við ákvæði laga.